

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Ab Innocentio XI. Ad Innocentium XII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

43. In supremo &c. Erectio Gubernii Terrarum Civitatis Vetulæ, & Tulphæ
cum superintendentia Civitatis Cornetan.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74849)

videntiā Papa XII. Anno Terrio; Supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valvas Ecclesiæ S. Johannis Lateranensis, Basilica Principis Apostolorum, & Cancellaria Apostolica, in Acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Jo. Baptistam de Comitibus ejusdem Sanctissimi Domini Nostri Papa Cursorem.

Franciscus Antonius Simoncellus Curs. Magister.

XLIII.

Ereclio Gubernii Terrarum Civitatis Vetulæ, & Tulphæ, cum superintendencia Civitatis Cornetanæ.

INNOCENTIUS PAPA XII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium ab intentione confulendi gubernio locorum Pontificiæ Ditionis.

Narrat alias alia occasione suppressisse Gubernium Centum Cellarum.

Narrat infraffasse privilegia pro Portu ejusdem loci.

Narrat in Terra Tulphæ Gubernatorem deputari consuevisse à Clericis Camera.

Tulpham ejusque Comitatum disjungit à Jurisdictione Clericorum Camera.

IN supremo militantis Ecclesiæ Solio, meritis licet imparibus, per ineffabilem Divinæ bonitatis abundantiam constituti, ad ea propensius studiis intendimus, per quæ Terrarum Temporalis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Ditionis decor amplietur, illarumque Hominum, & Incolarum status salubriter dirigatur.

§. 1. Cum itaque Nos nuper per nostram de super editam Constitutionem, ne salutari, quam in ea erga Nostros, Successorumque Nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium secundum carnem propinquos, circa bonorum, & redituum Ecclesiasticorum, ac ad hanc Sanctam Sedem, & Cameram Nostram Apostolicam spectantium, distributionem, servari præscripsimus, rationi, ac disciplinæ, per nimis magna stipendia, seu honoraria, alias nonnullis Sedis prædictæ Officiis, seu muneribus, quæ eorundem Romanorum Pontificum Consanguineis, seu Affinibus, ut plurimum concedi consueverant, assignata, fraud fieret, certa inibi expressa Officia, seu munera hujusmodi, cum omnibus, & singulis illorum, & cujuslibet eorum iuribus, prærogativis, stipendiis, salariis, & emolumentis quibuscumque, atque inter hæc Gubernatoris Terræ Nostræ Centum-Cellarum, sive Civitatis Vetulæ Viterbiensis Diocesis, Officium perpetuò suppresserimus, & extinxerimus.

§. 2. Aliundè verò circa Terra prædicta, tametsi antiquis, iisque amplissimis, quinimò etiam per Nos innovatis, auctisque celeberrimi Portus privilegiis, copiosoque non tam Indigenarum, quam Exterorum ad illam advenientium numero insignis existat, per unum Judicem Locumtenentem nuncupatum gubernata fuerit, ac proinde ejus honorificentia, & utilitati, modo, & forma, per eandem nostram Constitutionem minime vetitis, uberius prospiciendum sit.

§. 3. Et sicut accepimus, etiam Terra nostra Tulphæ Sutrinæ Diocesis Incolarum non minus multitudine, quam aliis nominibus celebris, per alium similiter Judicem Commissarium nuncupatum, ab uno ex dilectis filiis Camera prædictæ Clericis Præsidentibus Terræ hujusmodi pro tempore Gubernatore, singulis annis deputari solitum, regi, & gubernari consueverit.

§. 4. Hinc est, quod Nos prospero, feliceque Terrarum prædictarum regimini, & gubernio, quantum cum Domino possumus, per amplius consilere volentes; Motu proprio, non ad alicujus Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, præfatam Terram Tulphæ, ejusque Comitatum, & Districtum, ab eorundem Clericorum Præsidentium, ac cujuslibet eorum Jurisdictione sejungimus, & separamus, Commissariique in eadem Terra Tulphæ de præfenti existentis officium, necnon illius nomen, titulum, denominationem, essen-

tiam, & naturam perpetuò suppressimus, & extinguiamus.

§. 5. In præfatis verò Civitatis Vetulæ, & Tulphæ Terris, illarumque Comitatibus, & Districtibus, unum Gubernium perpetuum sub superintendencia Venerabilium Fratrum nostrorum, nunc, & pro tempore existentium ejusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, consultationibus Civitatum, & Terrarum Status Nostri Ecclesiastici præpositorum, pro uno Gubernatore ad nostrum, & Sedis prædictæ beneplacitum constituendo, & deputando, qui in utraque, vel alterâ Signaturâ nostrâ Referendarius, aut noster, & dictæ Sedis Notarius Protonotarius nuncupatus, de numero participantium, seu alterius Prælatuæ titulo insignitus existat, ac hyemali quidem, verpoque tempore in memoratâ Terrâ Civitatis Vetulæ, in Domo per Cameram prædictam hætenus assignatâ pro tempore existenti Gubernatori Armorum dictæ Terræ, cui proinde, loco domus hujusmodi, ultra ejus consuetum stipendium, annua sexaginta scuta monetæ Romanæ, pro pensione alterius domus, per eum in eadem Terrâ Civitatis Vetulæ, arbitrio suo conducendæ, dari, & præfari mandamus, residere debeat; æstivo autem, & autumnali tempore, etiam in dicta Terra Tulphæ residere possit, omnimodamque jurisdictionem, in omnibus, & singulis causis civilibus, ac meris, & mixtis, dilectorum filiorum Universitatum, & Hominum Terrarum hujusmodi, illarumque Comitatum, & Districtuum, etiam quoad Officiales, Ministros, milites, nautas, remiges, cæterasque personas quocumque nomine nuncupatas, tam in Triremibus nostris Pontificiis, earumque Classe, quam in præsidio supradictæ Terræ Civitatis Vetulæ, nunc, & pro tempore existentes, plenè, & liberè habeat, & exerceat.

§. 6. Salvâ tamen quoad Officiales, ministros, milites, aliosque præfatos in gravioribus causis, nempe in quibus imponenda erit poena corporis afflictiva, dilectorum filiorum Camera prædictæ Thesaurarii Generalis, quippe cui alias curam prædictarum Triremium Pontificiarum, earumque Classis, sub certis modo, & formâ tunc expressis demandavimus, ac Commissarii Generalis Armorum Status Ecclesiastici supradicti nunc, & pro tempore existentium respectivè autoritate, & superioritate, itaut illos Gubernator prædictus, in iisdem causis gravioribus respectivè, ut præfertur, consulere debeat, tenore præsentium erigimus, & instituimus.

§. 7. Cæterum ad ea, quæ ad ipsius Gubernii sic erecti, & instituti, Jurisdictionis, & dignitatis augmentum cedere possunt, favorabiliter intendentes, eidem Gubernio, prævia Civitatis nostræ Cornetanæ ejusque Comitatus, & Districtus separatione, & dismembratione, à quacumque Civitatis pariter nostræ Viterbiensis pro tempore existentis Gubernatoris superioritate, tam ipsius Civitatis Cornetanæ, illiusque Comitatus, & Districtus prædictorum, ac superintendentiam, itaut pro tempore existens Terrarum prædictarum Gubernator, in Civitate Cornetana, ejusque Comitatu, & Districtu præfatis, cum titulo, & denominatione Superintendentis, eandem penitus jurisdictionem, quam prius inibi Civitatis Viterbiensis Gubernator hujusmodi habere, & exercere consueverat, pari modo, & absque ulla proflus differentia habere, & exercere debeat, harum serie conjungimus, unimus, & incorporamus.

§. 8. Ipsi autem Gubernatori, ac Superintendenti provisionem mensuram sexaginta scutorum monetæ supradictæ, pro rata scilicet viginti duorum scutorum hujusmodi, ex salario alias Auditori pro tempore existenti Triremium prædictarum solvi solito, pro residuali verò summa ex redditibus, & proventibus, furni panis venalis dictæ Terræ Civitatis Vetulæ, donec ali-

Pro Centum Cellis, & Tulphæ statui Gubernatorem Prælatum sub Sac. Consulta.

Domus pro Gubernatore, & tempora residendi in uno, & altero loco

Jurisdiclio d. Gubernatoris in omnes.

Præservantur Jurisdiclio Theaurarii Generalis in gravioribus.

Eidem Gubernatori attribuit superintendiam Corneti dismembrando à Gubernio Viterbiensi.

Stipendium pro dicto Gubernatore superintendente.

ter per Nos, vel Sedem prædictam provideatur, in fine cuiuslibet mensis realiter, & cum effectu persolvendam, præter alia incerta emolumenta, licita tamen, & honesta, ante hac Locumtenenti, & Commissario respectivè prædictarum Terrarum pro tempore existentibus dari, & præstari consueta, earumdem tenore præsentium constituimus, & assignamus.

Augetur
numerus
familie ar-
matae.

§. 9. Præterea volumus, atque decernimus, quòd Curia Gubernatoris, ac Superintendentis supradicti pro Justitiæ servicio, ultra Batigellum, & tres Birruarios in eadem Terra Civitatis Vetulæ de præsentibus (ut pariter accepimus) existentibus, alios quatuor Birruarios habere, ac quidquid pro salario, seu stipendio eorumdem quatuor Birruariorum solvendo defuerit, ex redditibus, & proveniuntibus furni huiusmodi, donec pariter per Nos, vel Sedem supradictam aliter provideatur, suppleri debeat.

Decreta
præserva-
tiva, & ro-
borantia.

§. 10. Decernentes easdem præsentibus literas & in eis contenta quacumque, etiam ex eo quòd quicumque in præmissis Jus vel interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, & auditi, neque causæ propter quas præsentibus emanarint sufficienter adductæ, verificatæ, & justificatæ fuerint, aut ex alia quacumque, quantumvis iusta, legitima, & privilegiata causa, colore, prætextu, & capite, etiam in Corpore Juris clauso, etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, nullo unquam tempore de subreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, & substantiali, ac incogitato, & inexcogitabili, individuumque expressionem requirente defectu, notari, impugnari, infringi, retractari, in Jus, vel controverfiam revocari, aut ad terminos juris reduci, aut adversus illa apertionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque juris, facti, vel gratiæ remedium impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concessio, vel emanato, quempiam in iudicio, vel extra illud uti, seu fe juvare posse, sed ipsas præsentibus literas, semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere, ac illis ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari.

Clausula
sublata
cum de-
creto irri-
tanti.

§. 11. Sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & dictæ S. R. E. Camerarium, & alios Cardinales, etiam de latere Legatos, & quosvis Sedis, & Cameræ prædictarum Officiales, & Ministros, & alios quoscumque quavis præeminentia, & potestate fungentes, & functuros; Sublatæ eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Deroga-
tiones.

§. 12. Non obstantibus, præmissis, ac nostræ, & Cancellariæ Apostolicæ Regulæ de iure quaesito non tollendo, necnon sel. rec. Pii PP. IV. Prædecessoris Nostri, de gratiis qualescunque interesse Cameræ prædictæ concernentibus, in eadem Camera intra certum tunc expressum tempus præsentandis, & registrandis, itaut præsentibus literas ibidem præsentari, & registrari nunquam necesse sit, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quatenus opus sit, Cameræ, Civitatum, & Terrarum prædictarum, aliisque quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibuscumque personis, & locis sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritan-

tibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis tradita observatâ, exprimerentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanfuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 10. Novemb. M. DC. XCIII. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

J. F. Card. Albanus.

Dar. 10.
Nov. 1693.
P. A. 3.

XLIV.

Constitutio super Sportulis Tribunalium & Iudicium Urbis.

INNOCENTIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei; Ad perpetuam rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia nihil relinquit incertum, nihil præterit inordinatum, sed omnia suo Pastoralis commissi officio, quoties opus est, certa lege determinat, ac ne quis fines rebus provide, & accuratè præscriptos transgrediatur, ordinationes desuper editas innovat, confirmat, declarat, & ampliat, prout rationabiles causæ persuadent, & in Domino conspiciat salubriter expedire. Præsertim verò lites in hac Alma Urbe, ad quam Christianus Orbis pro iustitia jugiter confluit, moderatis, & minoribus, quibus par est, & fieri potest, expensis agantur, casus in quibus illæ debentur, ordinatè præscribit, ac etiam debitas limite congruæ moderationis concludit. Cum autem inter huiusmodi expensas sportulæ Iudicium Delegatorum connumerentur, earumdem quoque determinationi, & moderationi particulariter prospicit, ac determinationem, & moderationem huiusmodi, rerum, & temporum circumstantiis attentè penlatis, Apostolicæ confirmationis, declarationis, & ampliacionis, seu novæ provisionis munimine corroborat.

Exordium
à fine con-
sulendi li-
tigantium
expensis.

§. 1. Aliâs siquidem felicitis recordationis Pius IV. in suis Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo, sexto Kalend. Januarii super reformatione Causarum Palatii Apostolici Auditorii, aliâs Rotæ Romanæ, & Paulus V. Romani Pontifices Prædecessores nostri etiam in suis Anno ejusdem Incarnationis millesimo sexcentesimo undecimo, Kal. Martii super Reformatione Tribunalium Urbis præfatæ sub titulo de Auditorio Rotæ respectivè expeditis literis statuerunt, & decreverunt eodem verborum tenore qui sequitur. Ut debitus modus Sportulis imponatur, non possint Auditores à Partibus per se, vel alium quovis modo sportularum nomine aliquid petere, vel exigere, sed nec à spontè dantibus ultra taxam infra scriptam accipere videlicet. In Causis pecuniariis, seu profanis, aut quæ aliâs pretio quoquo modo æstimari possint, si æstimatio rei, de qua agitur, non excedat summam mille ducatorum, aureos decem: A mille verò usque ad de-

PII IV.
& PAULI
V. Constit-
utiones
super
SPORTU-
LIS.

Sacra Ro-
ta in Cau-
sis Profa-
nis.

In Benefi-
cialibus.